

Επι κοινωνία έν τύπῳ

Σύλλογος Φίλων Περιθαλπομένων Νοσοκομείου "Η ΣΩΤΗΡΙΑ" ISSN 2944-9804

Η Προσφορά

Η φύση γύρω μας προσφέρει απλόχερα όλα τα απαραίτητα αγαθά για την επιβίωσή μας, από το οξυγόνο που αναπνέουμε, το νερό που πίνουμε, την τροφή μας, το φως του Ήλιου και ό,τι έχουμε ανάγκη. Όλα τα δημιουργημένα όντα προσφέρουν ανιδιοτελώς τις αρετές και τις ιδιότητές τους με αποτέλεσμα την ομαλή ισορροπία του φυσικού μας περιβάλλοντος. Αν κάποια ανωμαλία προκύψει, κινητοποιούνται φυσικοί αυτορυθμιστικοί μηχανισμοί προκειμένου να αποκατασταθεί η τάξη. Όλα αυτά όχι απλά τα θεωρούμε δεδομένα, αλλά τα κακομεταχειριζόμαστε, τα υποτιμάμε και εκβιάζουμε τη φύση με αφύσικο τρόπο να μας δίνει όλο και περισσότερα.

Στις μεταξύ μας σχέσεις επικρατεί το μέτρο και ο υπολογισμός, κάθε προσφορά δεκτή. Δίνουμε τόσο όσο... το δούναι και λαβείν είναι η βάση οικοδόμησης του πολιτισμού μας και της νοοτροπίας μας. Στο όνομα του κέρδους και της καλοπέρασης καταπατώνται οι ανθρώπινες αξίες και υποβαθμίζεται η αλληλεγγύη. Το συμφέρον συνήθως επικρατεί του ενδιαφέροντος.

Οι άνθρωποι έχουμε αποξενωθεί μεταξύ μας σε μεγάλο βαθμό, ιδιαίτερα τα τελευταία χρόνια μετά την πανδημία του COVID - 19. Ο φόβος, το ένστικτο επιβίωσης, τα μέτρα κατά της μεταδοτικότητας μας έχουν απομονώσει τον καθένα στο "καβούκι" του και αποφεύγουμε ο ένας τον άλλον.

Η καρδιά μας έχει σκληρύνει, κλείνουμε τα μάτια μας μπροστά στον ανθρώπινο πόνο και γυρνάμε αλλού το βλέμμα μας μη μπορώντας να αντέξουμε τα προβλήματα των άλλων.

Παρόλα αυτά, όλο και περισσότεροι άνθρωποι ευαισθητοποιούνται και αφυπνίζονται και προσπαθούν να στηρίξουν δυστυχισμένους και απόκληρους της κοινωνίας μας. Όλο και περισσότερες μικρές ή μεγαλύτερες ομάδες ανθρώπων προσπαθούν να προσφέρουν τα στοιχειώδη και να ανακουφίσουν με κάθε τρόπο, έστω τις βασικές ανάγκες δυσκολεμένων συνανθρώπων μας.

Είναι πολύ παρήγορο που μέσα στο βαθύ σκοτάδι λάμπουν κάποια φωτάκια που σιγά σιγά θα φωτίσουν όλη την ανθρωπότητα και θα βασιλεύει η ανιδιοτελής αγάπη και η αρμονία μεταξύ όλων, και κάποια στιγμή θα επικρατήσει η ρήση ότι «Η Προσφορά χωρίς αντάλλαγμα είναι η υπογραφή του ανθρώπινου μεγαλείου».

Καλά Χριστούγεννα και ευλογημένο το νέο έτος

Πέτρος Γαρζώνης
Σκίτσο Ρένα Καραλέκα

Δωρεά και Μεταμόσχευση Συμπαγών Οργάνων στην Ελλάδα

«Δωρεά Οργάνων: Δεδομένα και Διαδικασίες στο Νοσοκομείο του Δότη»
Η Νοσηλευτική Διεύθυνση του Γ.Ν.Ν.Θ.Α. «Η ΣΩΤΗΡΙΑ», υπό τον Διευθυντή Νοσηλευτικής Υπηρεσίας κ. Γιώργο Κούρτη σε συνεργασία με την Τοπική Συντονίστρια Μεταμοσχεύσεων Γ.Ν.Ν.Θ.Α. «Η Σωτηρία» - Γ.Ν.Α. "Γ. Γεννηματάς" κ. Φανή Πλοιαρχοπούλου, διοργάνωσε με επιτυχία την ημερίδα με θέμα «Δωρεά Οργάνων: Δεδομένα και Διαδικασίες στο Νοσοκομείο του Δότη», η οποία πραγματοποιήθηκε στις 8 Νοεμβρίου 2025 στο Αμφιθέατρο της Α' Πανεπιστημιακής Πνευμονολογικής Κλινικής ΕΚΠΑ του Νοσοκομείου, υπό την αιγίδα της Ένωσης Νοσηλευτών Ελλάδος (Ε.Ν.Ε.) και του Ελληνικού Οργανισμού Μεταμοσχεύσεων (Ε.Ο.Μ.).

Η ημερίδα πραγματοποιήθηκε με τον άρτιο συντονισμό της Τομεάρχης Νοσηλευτικής Υπηρεσίας κας Κατερίνας Πανιώρα, συμβάλλοντας καθοριστικά στην άσπιση οργάνωση και επιτυχία της εκδήλωσης.

Την εκδήλωση τίμησαν με την παρουσία τους και απηύθυναν χαιρετισμό ο Διευθυντής Νοσηλευτικής Υπηρεσίας κ. Γιώργος Κούρτης, η Διευθύντρια της Σ.Α.Ε.Κ. του Γ.Ν.Ν.Θ.Α. «Η ΣΩΤΗΡΙΑ» κα Βασιλική Κουρνέτα, ο Α' Αντιπρόεδρος της Ε.Ν.Ε. κ. Λάμπρος Μπίζας, καθώς και η Προϊσταμένη του Τμήματος Παρακολούθησης & Συντονισμού Μεταμοσχευτικής Διαδικασίας του Ε.Ο.Μ. κα Γιούλη Μενουδάκου, οι οποίοι αναφέρθηκαν στη σημασία της ενημέρωσης, της συνεργασίας και της ευαισθητοποίησης γύρω από τη δωρεά οργάνων. Παρόλο που δεν κατέστη δυνατή η παρουσία εκπροσώπου της Διοίκησης, η Διοικήτρια του Νοσοκομείου κα Νέλλυ Μιχαλάκη απέστειλε θερμό γράμμα χαιρετισμού, εκφράζοντας τη στήριξή της στην πρωτοβουλία και τονίζοντας τη σημασία της προώθησης του θεσμού της δωρεάς οργάνων.

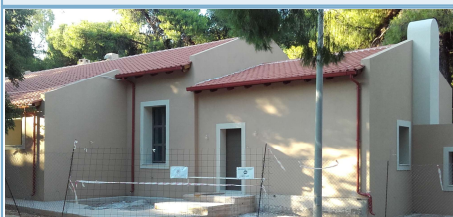
Ιδιαίτερα αξιόλογες υπήρξαν οι ομιλίες των εξαιρετικών εισηγητών κκ. Αφροδίτης Παπαζογλου,

Ελένης Σακαλή, Κλημεντίνης Μποσταντζόγλου, Ιωάννη Πετρίδη, Μαгдаλινής Κυριακοπούλου και Αναστασίας Γρηγορίου, που ανέπτυξαν με επιστημονική πληρότητα και ανθρωπιστική ευαισθησία τα δεδομένα και τις προκλήσεις της διαδικασίας της δωρεάς οργάνων. Τις εισηγήσεις τους πλαισίωσαν με εμπειρισττωμένα σχόλια οι κκ. Φανή Πλοιαρχοπούλου, Δέσποινα Μαρκαντωνάκη, Ζαφειρία Μάστορα, Κωνσταντία Καστάνη, Ελένη Τόμπρου, Ευάγγελος Στεφανίδης και Αριστεά Χρήστου, συμβάλλοντας με τις παρεμβάσεις τους σε έναν γόνιμο και ουσιαστικό διάλογο.

Ιδιαίτερα συγκινητικές ήταν και οι τοποθετήσεις των κκ. Αγγελικής Μαρίτσα, Ασημίνας Ραυτοπούλου και Ιωάννας Αγγελή, οι οποίες μοιράστηκαν τις προσωπικές τους εμπειρίες σχετικά με τη διαδικασία της δωρεάς οργάνων στον χώρο εργασίας τους, αναδεικνύοντας την ανθρωπινή διάσταση του ζητήματος. Η εκδήλωση ολοκληρώθηκε με μια συγκινητική κατάθεση ψυχής από την Ψυχαναλύτρια κα Λυγερή Οικονομοπούλου, η οποία προσέγγισε τη δωρεά οργάνων μέσα από το πρίσμα της βαθιάς ανθρώπινης προσφοράς, της αποδοχής και της συνέχειας της ζωής.

Δέσποινα Βαρβισιώτη

ΤΑ ΝΕΑ ΤΟΥ ΞΕΝΩΝΑ

Το όραμά μας πλησιάζει να γίνει πραγματικότητα. Η ακλόνητή μας θέληση βρήκε πρόσφορο έδαφος και φαίνεται ότι η λειτουργία του Ξενώνα Φιλοξενίας Συγγενών Νοσηλευόμενων σύντομα θα υλοποιηθεί. Μετά από συζητήσεις με τη νέα Διοίκηση του Νοσοκομείου μας, τη Διοικήτρια κυρία Νέλλυ Μιχαλάκη και την Αναπληρώτρια Διοικήτρια κυρία Μαρία Τσάλλα, η οποία επισκέφθηκε τις εγκαταστάσεις του Ξενώνα, και τον Διοικητικό Διευθυντή κύριο Νικόλαο Παππά, συμπεριλήφθηκε και κατατέθηκε στο Υπουργείο η πρόταση για την ένταξη του Ξενώνα στον Οργανισμό του Νοσοκομείου.

Δωρεά και Μεταμόσχευση Συμπαγών Οργάνων στην Ελλάδα

Το 2024 ήταν η 4η συνεχόμενη χρονιά με αυξητικό ρυθμό στη δωρεά και μεταμόσχευση συμπαγών οργάνων για την Ελλάδα. Στο πλαίσιο της Εθνικής Προσπάθειας για την ανάπτυξη των Μεταμοσχεύσεων, το 2024 προσφέραμε όργανα από 111 αποβιώσαντες δότες πανελλαδικά, χαρίζοντας ζωή σε 236 συνανθρώπους μας.

Θεμέλιος λίθος της αλυσίδας προσφοράς ζωής είναι οι Μονάδες Εντατικής Θεραπείας (ΜΕΘ) της χώρας μας, με προεξάρχουσες στη δωρεά το 2024, τις ΜΕΘ των Νοσοκομείων ΠΓΝΑ «Αττικό», ΓΝΘ «Η ΣΩΤΗΡΙΑ», ΠΑΓΝ Ηρακλείου, ΓΝΑ «Ευαγγελισμός», ΓΝΑ ΚΑΤ και ΓΝΘ «Παπανικολάου». Ήδη το 2025 έχουμε ξεπεράσει το ρεκόρ προσφοράς του 2024.

Το Νοσοκομείο μας, ΓΝΝΘΑ «Η ΣΩΤΗΡΙΑ», δεν δραστηριοποιείτο στη δωρεά οργάνων τα τελευταία χρόνια. Εντούτοις, από το 2022 έχει συμβάλει καθοριστικά στο να αλλάξει το τοπίο της δωρεάς!!

Όντας 2ο Νοσοκομείο πανελλαδικά στη δωρεά και την προσφορά μοσχευμάτων, έκανε το 2024 τη διαφορά.

Από το 2022 που τοποθετήθηκε Τοπικός Συντονιστής Μεταμοσχεύσεων στο Νοσοκομείο μας, ξεκίνησε η ανοδική πορεία στον αναποτισμό των πιθανών δωτών και στην υποστήριξή τους, ώστε να μπορέσουμε να χαρίσουμε περισσότερα όργανα στους συνανθρώπους μας.

Ο θεσμός του «Τοπικού Συντονιστή Μεταμοσχεύσεων» (ΤΣΜ) στα μεγάλα Νοσοκομεία της χώρας μας αποδεικνύεται ότι λειτουργεί αποτελεσματικά. Ο Τοπικός Συντονιστής αποτελεί έναν σημαντικό συνεργάτη των ΜΕΘ, αφού το 2024, 60 από τους 111 δότες προήλθαν από τα Νοσοκομεία των πρώτων 7 ΤΣΜ, που προσλήφθηκαν με χρηματοδότηση του Ιδρύματος Ωνάση. Τον Οκτώβριο του 2024, οι 7 Τοπικοί συντονιστές, έγιναν 20, με την υποστήριξη του Υπουργείου Υγείας και του Ταμειακού Προγράμματος Ανάκαμψης.

Στο ΓΝΝΘΑ «Η ΣΩΤΗΡΙΑ» το 2022 ορίστηκε, μετά από κρίση, Τοπική Συντονίστρια, η Ιατρός Ειδικός Παθολόγος – Ηπατολόγος κυρία Φανή Πλοιαρχοπούλου.

Από τον 4/2022 έως σήμερα, το ΓΓΝΘΑ «Η ΣΩΤΗΡΙΑ» έχει προσφέρει πάνω από 100 συμπαγή όργανα (ήπαρ, νεφρούς, καρδιά, πνεύμονες) και πάνω από 70 κερατοειδείς προς μεταμόσχευση στους συνανθρώπους μας, ως «δώρα ζωής», από 40 δότες που νοσηλεύθηκαν στο νοσοκομείο μας και οι οικογένειές τους συναίνεσαν στη δωρεά.

Η σημαντική δραστηριοποίηση του Νοσοκομείου μας στον τομέα της δωρεάς οργάνων οδήγησε στη συγκρότηση της «Ομάδας Διαχείρισης Δωτών», όπου συμμετέχουν επαγγελματίες υγείας με διάθεση προσφοράς και ενδιαφέρον για τη δωρεά, με σκοπό την προαγωγή και τη διευκόλυνση όλων των διαδικασιών που απαιτούνται για την προ-

σφορά αυτή. Στην ομάδα συμμετέχουν οι κ.κ. Ολυμπία Αποστολοπούλου, Ευσταθία Βρετού, Μαγδαληνή Κυριακοπούλου, Γεωργία Κατσαγάνη, Αικατερίνη Κατσογιάννη, Γεώργιος Καρλής, Βασιλική Κουτσούκου, Κωνσταντίνος Καστάνης, Κλημεντίνη Μποσταντζόγλου, Χαρίκλεια Μερκούρη, Ευγενία Νάνου, Ευσταθία Ποταμιάνου, Σοφία Πουρίκη, Ασημίνα Ραυτοπούλου, Ελένη Σακκαλή, Βασιλική Τσαγκάρη, Αικατερίνη Φλεβάρη, με Κλινική Υπεύθυνη Δωρεάς την ιατρό κα Δέσποινα Μαρκαντωνάκη και Τοπική Συντονίστρια την ιατρό κ. Φανή Πλοιαρχοπούλου.

Μεταξύ άλλων, η Ομάδα Διαχείρισης Δωτών είχε τη χαρά να συντάξει και να παρουσιάσει «Πρωτόκολλο Διαχείρισης Δωτών» στο Επιστημονικό Συμβούλιο του Νοσοκομείου μας καθώς και στον Ελληνικό Οργανισμό Μεταμοσχεύσεων, το οποίο εγκρίθηκε και αποτελεί το πρώτο ενδο-νοσοκομειακό Πρωτόκολλο Δωρεάς πανελληνίως.

Από το 2022 έως σήμερα έχουν λάβει χώρα πολλές εκπαιδευτικές δράσεις για το ιατρονοσηλευτικό προσωπικό πάνω σε

κε Ημερίδα για τη Δωρεά Πνεύμονα και Ημερίδα για τη Δωρεά, σε συνεργασία με την Νευροχειρουργική του ΓΝΑ «Γ. Γεννηματάς».

Το ΓΓΝΘΑ «Η ΣΩΤΗΡΙΑ» δεν θα μπορούσε να έχει επιτύχει αυτές τις αξιοσημείωτες επιδόσεις στη δωρεά, χωρίς την υποστήριξη από τη Διοίκηση και την ενεργό δράση του ιατρονοσηλευτικού προσωπικού, που εργάζεται υπερβαίνοντας εαυτόν στη φροντίδα των ασθενών και εν συνεχεία των δωτών οργάνων. Διαδικασία η οποία απαιτεί υψηλό επίπεδο ιατρικής γνώσης, συνεχή φροντίδα του εγκεφαλικά νεκρού δότη και επαγγελματισμό σε όλα τα επίπεδα.

Η φροντίδα των δωτών στις ΜΕΘ του νοσοκομείου μας από τους γιατρούς και τους νοσηλευτές εξασφαλίζει μεγαλύτερη προσφορά οργάνων στους συνανθρώπους μας. Αλλά και η υποστήριξη της απαιτητικής διαδικασίας από το προσωπικό των εργαστηρίων και του τμήματος απεικόνισης είναι αξιοσημείωτη, οι οποίοι ανταποκρίνονται στα απαιτητικά χρονικά πλαίσια εκτίμησης του δότη, με μεγάλο επαγγελματισμό, πέραν ωραρίων και κούρασης.

Επιπλέον Αναισθησιολόγοι και προσωπικό Χειρουργείου ανταποκρίνονται κάθε φορά που προγραμματίζεται λήψη οργάνων, με ενθουσιασμό, συνέπεια και επαγγελματισμό στα τόσο απαιτητικά χειρουργεία λήψης, που λαμβάνουν χώρα πάντα υπό τον συντονισμό και την επίβλεψη του Ελληνικού Οργανισμού Μεταμοσχεύσεων.

Πάνω από όλα όμως οφείλουμε να εξάρουμε το σθένος ψυχής και τη μεγαλοψυχία που επέδειξαν οι οικογένειες των δωτών μας, που μέσα στο πένθος και στον πόνο σκέφτονται να βοηθήσουν τους συνανθρώπους μας που έχουν ανάγκη. Χωρίς τις οικογένειες αυτές, δεν θα είχαμε καταφέρει αυτήν την τόσο σημαντική προσφορά. Και τους ευχαριστούμε.

Πίσω από αυτό το αξιοσημείωτο αποτέλεσμα που επιδεικνύει το ΓΓΝΘΑ «Η ΣΩΤΗΡΙΑ» στην αύξηση της δωρεάς οργάνων και των μεταμοσχεύσεων, υπάρχει ένα πολυσυλλεκτικό σύνολο ανθρώπων, με προεξάρχοντες τους δότες μας και τις σπουδαίες οικογένειές τους. Οι επαγγελματίες υγείας, καθώς και η διοίκηση που υποστηρίζει με κάθε τρόπο την προσπάθεια αυτή, αποτελούν κρίκους στην «αλυσίδα ζωής», που μετουσιώνει τη ΔΩΡΕΑ σε ΣΩΤΗΡΙΑ.

θέματα δωρεάς και υποστήριξης του δότη, ενώ πολλοί από τους επαγγελματίες υγείας έχουν συμμετάσχει σε εκπαιδευτικά workshop και masterclasses για τη Δωρεά οργάνων, που διοργανώνει ο Ελληνικός Οργανισμός Μεταμοσχεύσεων. Επιπλέον,

πολλοί επαγγελματίες υγείας συμμετείχαν στα διαδικτυακά εκπαιδευτικά σεμινάρια και στην Ημερίδα που διοργάνωσε η Νοσηλευτική Υπηρεσία, ενώ με πρωτοβουλία της Διεύθυνσης της Πολυδύναμης ΜΕΘ διοργανώθη-

Φανή Πλοιαρχοπούλου MD, PhD
Ειδικός Παθολόγος, Ηπατολόγος
Τοπική Συντονίστρια Μεταμοσχεύσεων
ΓΓΝΘΑ "Η ΣΩΤΗΡΙΑ", ΓΝΑ "Γ. ΓΕΝΝΗΜΑΤΑΣ"

Δωρεά και Μεταμόσχευση Συμπαγών Οργάνων Βιωματική Εμπειρία

Την 9η Νοεμβρίου είχα τη χαρά και την τιμή να συμμετάσχω στην ημερίδα που διοργάνωσε το «Σωτηρία» για τη Δωρεά Οργάνων, σε ένα κλίμα άπλετης αγάπης και ζεστασιάς από το ακροατήριο. Ήμουν διπλά συγκινημένη, όχι μόνο γιατί κλήθηκα να μιλήσω για τη δωρεά οργάνων και τη συνταρακτική εμπειρία της μεταμόσχευσής μου, αλλά και γιατί βρέθηκα σε ένα ιστορικό νοσοκομείο που έχει συνδέσει την ύπαρξή του με την προσφορά στον άνθρωπο! Ένα νοσοκομείο που σήκωσε όλο το βάρος του ανθρώπινου πόνου, των φυματικών ασθενών, σε μια εποχή που δεν υπήρχαν φάρμακα, και αποτέλεσε τη μεγαλύτερη μητρική αγκαλιά αδιάκοπων φροντίδων εκείνη την εποχή. Σήμερα όμως, μέσα από τη Δωρεά, μπορεί να βιώνει τη νίκη της ζωής.

Η δική μου ιστορία δεν διαφέρει σε τίποτα από εκείνη κάποιων ανθρώπων που νόσησαν βαριά και για τους οποίους η μεταμόσχευση ήταν μονόδρομος. Έτσι κι εγώ, πριν 6 περίπου χρόνια, μετά από μια ύπουλη υποτροπή ενός αυτοάνοσου νοσήματος, νοσηλεύτηκα στο Λαϊκό Νοσοκομείο, όπου μετά από εξετάσεις κρίθηκε ότι η μεταμόσχευση ήταν ο μόνος τρόπος για να παραμείνω στη ζωή. Όταν σου ανακοινώνεται κάτι τέτοιο, χάνεις αρχικά τη γη κάτω από τα πόδια σου· βιώνεις έντονες αγωνίες και άγχη θανάτου· μπαίνεις στη διαδικασία να κάνεις βιώσεις και το πένθος του ίδιου σου του εαυτού. Το πιο οδυνηρό για μένα ήταν να σκέφτομαι πώς θα ήταν η ζωή της κορούλας μου, που ήταν τότε 8 ετών, να μην έχει τη μαμά της. Πώς θα ένιωθαν η οικογένειά μου και οι φίλοι μου σε μια ενδεχόμενη απώλειά μου.

Μετά με κράτησε η ελπίδα μέσα από το περιβάλλον μου, αλλά κυρίως από τους γιατρούς και τους νοσηλευτές μου, που δεν έχασαν ούτε λεπτό την ψυχραιμία και την ενθάρρυνσή τους ότι όλα θα πάνε καλά. Η ζωή συνεχίστηκε. Η δική μου, για ενάμιση χρόνο, ήταν σχεδόν μέσα στο νοσοκομείο, που έγινε το δεύτερο σπίτι μου. Μέσα σε αυτό το διάστημα υπήρξαν στιγμές όπου κατέρρευσα σωματικά και ψυχικά. Και πάλι, το ζεστό υποστηρικτικό περιβάλλον μου, η οικογένειά μου, αλλά κυρίως οι γιατροί μου, που

δεν έχασαν την ελπίδα τους, με κράτησαν — μεταφορικά αλλά και κυριολεκτικά — στη ζωή. Τότε αποφάσισα να αφεθώ στις καλές δυνάμεις του κόσμου· πίστεψα στα καλά χέρια των γιατρών μου και η ελπίδα γεννήθηκε πάλι μέσα μου. Είχα έτοιμη μια μικρή βαλίτσα, όπως μου είχαν πει από το νοσοκομείο, σε περίπτωση που βρισκόταν δότης και μόσχευμα. Οι μήνες περνούσαν... μέσα μου ήλπιζα... ίσως το τηλεφωνό χτυπήσει. Και έγινε το θαύμα της αγάπης, της υπέρτατης προσφοράς ανθρώπου προς τον συνάνθρωπο, που χτύπησε τη δική μου πόρτα. Και έτσι σήμερα μπορώ να βρίσκομαι ανάμεσά σας, στη ζεστή σας αγκαλιά. Η ζωή, μετά από ένα τέτοιο συγκλονιστικό βίωμα, αλλάζει συθέμελα. Όχι μόνο αναγεννί-

θηκα σωματικά, αλλά και ψυχικά άνηψε ολόκληρη η ψυχή μου. Πολλές ανακατατάξεις έγιναν μέσα μου. Τα μεγάλα όνειρα και οι φιλοδοξίες έγιναν μικρά, και τα μικρά έγιναν μεγάλα· όπως το να μπορώ να αγκαλιάσω το παιδί μου, να πω αυθόρμητα «σ' αγαπώ», να στηρίξω τους δικούς μου ασθενείς, να χαρώ μια βόλτα στον ήλιο. Πίστεψα ξανά στην καλοσύνη των ανθρώπων. Το πιο σημαντικό όμως είναι ότι, μέσα από τη σπλαχνική αγάπη της δωρεάς, της δότης μου — που τη νιώθω κάθε λεπτό σαν ένα φως μέσα μου — πλέον πιστεύω ότι μετά από κάθε καταιγίδα έρχεται πάντα η γαλήνη. Αλλά κυρίως, πως η ζωή δεν τελειώνει με τον θάνατο· μπορεί να συνεχίζεται μέσα από το σώμα ενός άλλου ανθρώπου, του λήπτη, και μ' αυτόν τον τρόπο να πορεύεται προς την αθανασία. Όσα λόγια κι αν πω, αισθάνομαι πως ποτέ δεν θα είναι αρκετά για να εκφράσουν την ευγνωμοσύνη μου απέναντί στην οικογένεια της δότης μου, που αγγίζει τον ουρανό! Αλλά και την ευγνωμοσύνη μου προς όλο τον ιατρικό κόσμο, που αγωνίζεται με όλο του το είναι ώστε το θαύμα της ζωής να γίνεται πραγματικότητα. Ας γίνουμε, λοιπόν, ο ένας το θαύμα του άλλου!

Λυγερή Οικονομοπούλου

Ποιος είναι ο δότης?

Η δωρεά οργάνων και ιστών είναι η βασική προϋπόθεση για την πραγματοποίηση του ιατρικού θαύματος της μεταμόσχευσης. Ο πρώτος κρίκος σε αυτήν αλυσίδα ζωής είναι η επιτυχής αναγνώριση ενός δυνητικού δότη. Παγκοσμίως, η προσφορά μοσχευμάτων καλύπτει μόλις το 10% των αναγκών για μεταμόσχευση, καθιστώντας την έγκαιρη αναγνώριση και παραπομπή όλων των δυνητικών δотών θεμελιώδη αρχή της διαδικασίας δωρεάς.

Στη χώρα μας, ως δότες αναγνωρίζονται μέχρι στιγμής: συγγενείς ή λήπτες με συναισθηματικό δεσμό για διπλά όργανα όπως οι νεφροί ή τμήματα οργάνων αναγεννησιμων ιστών όπως το ήπαρ (ζώντες δότες) καθώς και ασθενείς που έχουν διαγνωστεί νεκροί με νευρολογικά κριτήρια (εγκεφαλικά νεκροί δότες), που μπορούν να δωρίσουν κάθε είδους ιστός και όργανο.

Σύμφωνα με την πρόσφατη αναθεώρηση της ελληνικής νομοθεσίας “ Η μόνιμη απώλεια της λειτουργίας του εγκεφαλικού στελέχους (είτε από καταστροφική εγκεφαλική βλάβη ή είτε από μη αναστρέψιμη παύση της καρδιακής λειτουργίας) θα οδηγήσει σε μόνιμη απώλεια της συνείδησης και της ικανότητας για αυτόματη αναπνοή και αποτελεί ικανή και αναγκαία συνθήκη για τον θάνατο του ανθρώπινου σώματος”. Η απώλεια της λειτουργίας αυτής της εγκεφαλικής δομής ισοδυναμεί με θάνατο του ανθρώπου, διότι εδώ εδράζεται ο έλεγχος βασικών λειτουργιών όπως η ρύθμιση της αναπνοής, ο έλεγχος του καρδιακού ρυθμού, της αρτηριακής πίεσης, και αντανάκλαστικών όπως της κατάποσης και εμέτου.

Πιθανός δότης, λοιπόν, είναι οποιοσδήποτε ασθενής με καταστροφική εγκεφαλική βλάβη, βλάβη δηλαδή που αναμένεται ή μπορεί να προκαλέσει θάνατο με νευρολογικά κριτήρια. Τέτοιου είδους βλάβες μπορεί να είναι σοβαρά αγγειακά εγκεφαλικά επεισόδια, σοβαρές κρανιοεγκεφαλικές κακώσεις, κ.ά.

Το σύνολο του υγειονομικού προσωπικού οφείλει να είναι σε επαγρύπνηση για τον εντοπισμό πιθανών δотών. Τέτοιοι ασθενείς μπορεί να βρίσκονται σε οποιοδήποτε τμήμα του νοσοκομείου: στη Μονάδα Εντατικής Θεραπείας, στο τμήμα επειγόντων, στις Παθολογικές - Πνευμονολογικές κλινικές, ακόμη και στις χειρουργικές αίθουσες. Σε περίπτωση εντοπισμού ασθενούς με καταστροφική εγκεφαλική βλάβη, γίνεται αναφορά στον Τοπικό Συντονιστή Μεταμοσχεύσεων. Η έγκαιρη αναγνώριση και παραπομπή δυνητικών δотών προσφέρει πρόσβαση σε εξειδικευμένη κλινική καθοδήγηση στη διαδικασία διάγνωσης του θανάτου με νευρολογικά κριτήρια, άμεση εφαρμογή του πρωτοκόλλου φροντίδας δυνητικού δότη, με σκοπό τη μεγιστοποίηση και βελτιστοποίηση των προσφερόμενων οργάνων, και συνολικά βελτίωση της συνολικής εμπειρίας για τα νοσοκομεία και τις οικογένειες.

Μποσταντζόγλου Κλημεντίνη, MD, MSc
Πνευμονολόγος- Εντατικολόγος
Επιμελήτρια Α' Πολυδύναμης Μ.Ε.Θ

Στο όνομα του «καλού»...

Διαδικτυακό Περιοδικό Ορθός Λόγος

Ποτέ άλλοτε η επίκληση του «καλού» δεν υπήρξε τόσο συχνή, ούτε και το νόημά του τόσο αλλοιωμένο... Από την πολιτική ρητορική ως τη διαφήμιση, από τη φιλανθρωπία ως την τεχνολογική εξέλιξη, όλα σήμερα γίνονται «για το καλό του ανθρώπου».

Οι πολιτικές αποφάσεις, τα «αναγκαία» μέτρα, οι νόμοι και οι πόλεμοι, οι απαγορεύσεις και οι ελευθερίες, οι σταυροφορίες της ηθικής, οι απαιτήσεις της ορθότητας, τα κινήματα που διεκδικούν σωτηρία και προσφέρουν αποκλεισμούς, οι ιεροί πόλεμοι του διαδικτύου και οι ψηφιακές πυρές του δημόσιου λόγου – όλα, κάπως, διεκδικούν το ίδιο άλλοθι.

Από την προστασία του περιβάλλοντος μέχρι τη σωτηρία της δημοκρατίας, από την προάσπιση της ηθικής ως τη διόρθωση της ιστορίας, κάθε πράξη συνοδεύεται από μια δήλωση προθέσεων: είναι για το καλό.

Μόνο που σ' αυτή την υπερπαραγωγή αρετής, η ουσία χάνεται. Το καλό έχει γίνει σύνθημα, brand, ρόλος: εργαλείο πολιτικής και σκηνοθεσία ευαισθησίας. Ένα προσώπιο που κανείς δεν αναρωτιέται τι κρύβει πίσω του – γιατί ποιος θα τολμήσει να σταθεί απέναντι στο καλό;

Κι έτσι, το πιο ασφαλές καταφύγιο της υποκρισίας γίνεται η επίκλησή του. Οι πολιτικοί μιλούν για δικαιοσύνη, οι δημοσιογράφοι για αλήθεια, οι εταιρείες για κοινωνική ευθύνη – όλοι, στο όνομα του καλού. Κι όμως, το αποτέλεσμα είναι ένας κόσμος πιο διχασμένος, πιο καχύποπτος, πιο ανίκανος να αναγνωρίσει τι πραγματικά σημαίνει.

Το θέατρο της ηθικής: «Αλλαγή πολιτικής», «Πόλεμος για την ελευθερία», «Αποστολή ειρήνης», «Ανθρωπιστική επέμβαση». Οι άνθρωποι χτίζουν την ταυτότητά τους μέσα από «ηθικές» δηλώσεις – μέσα από το τι δηλώνουν ότι υπερασπίζονται, όχι από το τι πραγματικά κάνουν. Ο ακτιβιστής που ζει από τα likes της οργής του. Ο πολιτικός που δηλώνει «προοδευτικός» αλλά συντηρεί πελαταιακές δομές. Ο συντηρητικός που μιλά για «πατρίδα και αξίες» αλλά χρησιμοποιεί τον φόβο και τη διαίρεση. Ο πολίτης που αυτοπροσδιορίζεται από το τι καταγγέλλει, όχι από το τι δημιουργεί.

Φτάσαμε, λοιπόν, σε μια παράξενη στιγμή του πολιτισμού μας: όσο περισσότερο επικαλούμαστε το καλό, τόσο πιο δύσκολα το αναγνωρίζουμε.

Μέσα σ' αυτό το κλίμα θελήσαμε, στο τεύχος αυτό, να κοιτάξουμε πίσω από τα διάφορα

προσώπια του. Να αναρωτηθούμε πότε η ηθική επίφαση υποκαθιστά την ευθύνη, πότε η καλοσύνη μετατρέπεται σε μέσο επιβολής, πότε η ανθρωπιά γίνεται επίδειξη, πότε οι καλές προθέσεις καταλήγουν σε ύβρη. Εκεί όπου το «καλό» παύει να είναι πράξη και μένει σχήμα λόγου αντί για στάση ζωής.

Λένε πως το να θέλεις να είσαι δίκαιος χωρίς να καταλαβαίνεις το κακό, είναι σαν να θέλεις να γιατρέψεις χωρίς να ξέρεις την αρρώστια. Γι' αυτό και εμείς επιχειρούμε τη διάγνωση, για να μπορούμε να αναζητούμε κατάλληλη θεραπεία.

Στην πραγματικότητα, όπως αναδεικνύεται, η μεγαλύτερη παθολογία της εποχής δεν είναι η απουσία του καλού, αλλά η οικειοποίησή του, όπως και η βεβαιότητα ότι το κατέχουμε. Όλοι μιλούν στο όνομά του· κανείς δεν το εννοεί με τον ίδιο τρόπο. Η πολιτική, τα ΜΜΕ, τα κινήματα, οι ίδιοι οι πολίτες το χρησιμοποιούν για να επιβεβαιώσουν τον εαυτό τους, όχι για να τον υπερβούν. Έτσι, το καλό γίνεται πεδίο αντιπαράθεσης αντί μέτρο συνεννόησης. Και ο δημόσιος λόγος, γεμάτος «ευαισθησία» και «ηθική εγρήγορση», καταλήγει να παράγει περισσότερη ενοχή, καχυποψία και διχασμό. Γιατί, όταν ο καθένας θεωρεί ότι έχει το δικό με το μέρος του, χάνεται το κοινό έδαφος.

Αυτές τις μορφές εργαλειοποίησης του καλού ερευνούμε και παρουσιάζουμε στα άρθρα μας που ακολουθούν, καθώς αυτή η «ασθένεια» μας αφορά όλους.

Το ζητούμενο δεν είναι να πάψουμε να μιλάμε για το καλό, αλλά να το αναστοχαστούμε. Να του επιστρέψουμε τη σεμνότητα της πράξης και τη σιωπή της συνείδησης. Γιατί το καλό δεν είναι ιδιοκτησία κανενός – είναι μια συνεχής δοκιμασία κατανόησης και ευθύνης. Δεν είναι ιδέα ή σύνθημα, αλλά πράξη ελευθερίας – εκεί όπου το μέτρο δεν περιορίζει, αλλά αποκαθιστά την ανθρωπινή ευθύνη. Δεν μετριέται με δηλώσεις, αλλά με συνέπεια· δεν επιβάλλεται, αλλά φωτίζει.

Αν κάτι θέλει αυτό το τεύχος να θυμίσει, είναι ακριβώς αυτό: ότι το καλό δεν σώζει τον κόσμο όταν διακηρύσσεται, αλλά όταν ταπεινά τον υπηρετεί.

Κι αν χρειάζεται ένας ορισμός, ας θυμόμαστε αυτόν: Καλό είναι ό,τι ενώνει, και κακό ό,τι διχάζει.

Κώστας Αλεξόπουλος

Εκδότης Περιοδικού "Ορθός Λόγος"

ΓΙΝΕ ΜΕΛΟΣ

Σύλλογος Φίλων
Περιθαλπομένων
Νοσοκομείου "Η Σωτηρία"
Νοσοκομείο Νοσημάτων
Θώρακος Αθηνών
"Η ΣΩΤΗΡΙΑ"
site: www.sylfilon.gr

ΔΩΡΕΕΣ

Για την οικονομική ενίσχυση του Συλλόγου μας ευχαριστούμε θερμά τους:

Πέτρο Γαρζώνη, Ευθυμία Δερβίση, Ελληνική Πνευμονολογική Εταιρεία, Ελευθερία Ζωγράφου, Ζωοδόχο Πηγή ΑΜΚΕ, Χρήστο Μπατσάκη, Σπύρο Πουρική και Ανώνυμο Δωρητή.

Ευχαριστούμε θερμά για δωρεά αντί στεφάνου την: Παρασκευή Ρούσου στη μνήμη **Αριστείδη Τερζή και Θέμη Παναγιώτου**, τον Πέτρο Γαρζώνη στη μνήμη **Θέμη Παναγιώτου** και τη χορευτική ομάδα «ΧΟΡΟΒΑΤΕΣ» στη μνήμη της **Φωτεινής Λιάκου και Ευρυδίκης Παππά**.

Ευχαριστούμε θερμά τους δωρητές σε είδος μέσω Givelink που προσέφεραν είδη πρώτης ανάγκης για ασθενείς του Νοσοκομείου μας: Αλεξάνδρα Αλεξανδρίδου, Νίκο Καρ, Κωνσταντίνα Μοσχανδρέου, Έλενα Σπύρου, Μαριάλена Ψωμιάδη και Φιλοθέη Ίσου.

Λογαριασμός τραπεζής για κατάθεση δωρεών:

ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ: 6274-040035-006

IBAN: GR7101712740006274040035006

Σύλλογος Φίλων Περιθαλπομένων "Σοφία Σλήμαν"
Παρακαλούμε ενημερώστε μας και τηλεφωνικά για την κατάθεσή σας, ώστε να εκδώσουμε με λεπτομέρειες το παραστατικό είσπραξης.

Ώρες Λειτουργίας Γραμματείας:

Δευτέρα & Πέμπτη 11:00 - 15:00

Τηλ.: 2107763638

Επι κοινωνία 'ΕΝ ΤΥΠΩ

Τριμηνιαία εφημερίδα. Εκδίδεται σε 2.500 φύλλα
ISSN 2944-9804

Ιδιοκτησία:

«Σύλλογος Φίλων Περιθαλπομένων
Νοσοκομείου "Η ΣΩΤΗΡΙΑ"»

Έδρα: Γ.Ν.Ν.Θ.Α. «Η ΣΩΤΗΡΙΑ»,

Μεσογείων 152, Αθήνα 11527

Εκδότης: Πέτρος Γαρζώνης.

Συντακτική Ομάδα: Μάγδα Γιαλλή, Γιώργος Δεδούσης, Κυριακή Δημητρουλάκη, Τάσος Κουλουρίδης, Νίκος Παΐσιος, Δώρα Παπαζαφείρη, Ματίνα Σπυράτου και Άρης Στρατάκος.

Εκτύπωση: Γεώργιος Κωστόπουλος, Σελλασίας 6, Αθήνα, Τ.Κ. 10439 Τηλ.: 2108813241

Για αυτό το τεύχος εργάστηκαν επίσης οι: Τζόγια Καππάτου, Ειρήνη Καραλέκα, Χριστίνα Κερπινιώτη, Μπέση Κατσιμήτρου, Αθηνά Πέτση, Σπύρος Πουρική και Ανδρέας Σακκάς.

Οι αρθρογράφοι φέρουν πλήρως την ευθύνη των κειμένων τους

Το έργο μας είναι και δικό σας έργο!

Σας υπενθυμίζουμε ότι η συνεισφορά σας είναι ανεκτίμητη.

Χωρίς τη δική σας βοήθεια δεν θα είχε γίνει αυτό που όλοι θαυμάζουμε.

Η συνδρομή για το έτος 2025 είναι 15 ευρώ.

Τράπεζα Πειραιώς IBAN:

GR7101712740006274040035006

Γραφεία Συλλόγου: Τηλ.: 2107763638

Δευτέρα & Πέμπτη 11:00 - 15:00

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΣΕ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ

Αγαπητά Μέλη και Φίλοι του Συλλόγου μας, σας προσκαλούμε στην 20ή Ετήσια Τακτική Γενική (Εκλογο-Απολογιστική) Συνέλευση του Συλλόγου μας, που θα γίνει την Τετάρτη 18 Φεβρουαρίου 2026 στις 10:30 π.μ. Σε περίπτωση που δεν θα υπάρξει απαρτία, η Γενική Συνέλευση θα γίνει την Τετάρτη 25 Φεβρουαρίου 2026 στις 10:30 π.μ. σε αίθουσα ΔΙΕΚ στο κτήριο της Νοσηλευτικής Διεύθυνσης (απέναντι από το κτήριο της Διοίκησης).

Ημερήσια Διάταξη:

- Εκλογή Προέδρου Γενικής Συνέλευσης
 - Διοικητικός και Οικονομικός Απολογισμός
 - Εκλογή Τριμελούς Εφορευτικής Επιτροπής
 - Ψηφοφορία για την ανάδειξη νέου Διοικητικού και νέας Ελεγκτικής Επιτροπής.
- Δικαίωμα ψήφου και υποβολής υποψηφιότητας έχουν μόνο τα Τακτικά Μέλη του Συλλόγου που είναι οικονομικά ενημερωμένα. Υποβολή υποψηφιοτήτων για τα όργανα του Συλλόγου γίνονται δεκτές μέχρι τις 15.2.2026. Τα Τακτικά Μέλη έχουν τη δυνατότητα να ψηφίσουν με εξουσιοδότηση για ένα ακόμα Τακτικό μέλος που απουσιάζει. Πέρα από την ηθική υποχρέωση προς τους σκοπούς του Συλλόγου μας, είναι μία ευκαιρία να βρεθούμε όλοι μαζί, Τακτικά και Συμπαθούντα μέλη, να γνωριστούμε καλύτερα, να ανταλλάξουμε ιδέες για το μέλλον του Συλλόγου μας και να συμβάλουμε πιο ενεργά στα δρώμενα.

Με εκτίμηση Για το Δ.Σ. του Συλλόγου Φίλων Περιβαλτομένων Νοσοκομείου 'Η Σωτηρία'.

Η Γενική Γραμματέας
Μάγδα Γιαλλελή

Ο Πρόεδρος
Πέτρος Γαρζώνης

Πρόσκληση
στη
Πρωτοχρονιάτικη Πίτα

Ο Σύλλογος Φίλων Περιβαλτομένων

Νοσοκομείου «Η Σωτηρία»

σας προσκαλεί σε γεύμα για την κοπή

της Πρωτοχρονιάτικης Πίτας

την Κυριακή 08 Φεβρουαρίου 2026 και ώρα 13:30

στο Μουσικό Μεζεδοπωλείο «Πάμε Ψυρρή»

Κατσικογιάννη 5 Ψυρρή, ΤΚ 10534

Καλή Χρονιά

Προμήθεια προσκλήσεων από τα Γραφεία του Συλλόγου

Δευτέρα και Πέμπτη 11:00 - 15:00

Τηλέφωνο: 2107763638

Οι θέσεις είναι περιορισμένες

ΕΤΗΣΙΟΣ ΧΟΡΟΣ ΣΩΤΗΡΙΑ F.C.

Παρασκευή 13 Φεβρουαρίου

THEAMA ATHENS

Τιμή πρόσκλησης 35€

ΚΟΚΚΙΝΟΥ ΜΕΝΙΔΙΑΤΗΣ ΝΙΝΟ

GUEST STAR

Και μην ξεχνάτε... η μοναδική χοροεσπερίδα που κληρώνει δώρα μεγάλης συνολικής αξίας.

Την Παρασκευή 13 Φεβρουαρίου 2026 και ώρα 23.00 Η Ποδοσφαιρική Ομάδα του Νοσοκομείου μας σας προσκαλεί στον ετήσιο χορό στο εκπληκτικό "THEAMA-ATHENS" (Σίνα 7 Μαρούσι).

Σας περιμένουμε να τιμήσουμε την γιορτή των ερωτευμένων και να διασκεδάσουμε μέχρι το πρωί.

Για κρατήσεις προσκλήσεων στα τηλέφωνα:

2107793163 ή 2107763347, κα Κατερίνα Μπακούλη

Givelink

Αγαπημένοι φίλοι, σας ενημερώνουμε για την έναρξη της συνεργασίας μας με τη νέα πρωτοποριακή πλατφόρμα της Give link.

Η εφαρμογή (Givelink.app) επιτρέπει σε ανθρωπιστικούς οργανισμούς να προβάλλουν τις ανάγκες τους, μέσα από μια λίστα προϊόντων, και δίνει τη δυνατότητα στους χρήστες να επιλέξουν τα είδη και την ποσότητα που επιθυμούν να δωρίσουν.

Καλούμε τα μέλη και τους φίλους μας να κατεβάσουν την εφαρμογή (υποστηρίζεται για συσκευές ios / android), να περιηγηθούν στο περιβάλλον της λίστας αναγκών μας, κι αν επιθυμούν, να επιλέξουν τη δωρεά τους. <https://givelink.app/charities>

Πώς λειτουργεί η Givelink;

1) Οι χρήστες μπαίνουν στο givelink.app ή κατεβάζουν την εφαρμογή.
2) Βλέπουν τη λίστα με τα προϊόντα που ο οργανισμός έχει ανάγκη και δωρίζουν αυτά που θέλουν.

3) Οι προμηθευτές με τους οποίους συνεργάζεται η Givelink παραδίδουν τα προϊόντα στις επιλεγμένες φιλανθρωπικές οργανώσεις ανά περίπου δύο εβδομάδες.

4) Οι χρήστες παρακολουθούν τη δωρεά τους βήμα-βήμα μέχρι να φτάσει στον οργανισμό καθώς και όλο τον κοινωνικό τους αντίκτυπο.
5) Λαμβάνουν μια φωτογραφία των προϊόντων που δώρισαν μόλις φτάσουν στον οργανισμό.

Η Givelink βραβεύτηκε ως η καλύτερη φοιτητική startup στην Ελλάδα 2 φορές για το 2023, κερδίζοντας τον διαγωνισμό Global Student Entrepreneur Awards, και τον JA Startup από το Junior Achievement Greece. Στον Ευρωπαϊκό Τελικό των Global Student Entrepreneur Awards 2023, κατατάχθηκε μεταξύ των 4 κορυφαίων startups πανεπιστημίων στην Ευρώπη και των 16 κορυφαίων παγκοσμίως. Επιπλέον, αναγνωρίστηκε στις 15 κορυφαίες startups κοινωνικής επιχειρηματικότητας στην Ευρώπη κάτω των 26 ετών, μέσω του διαγωνισμού European Young Innovators και μπήκε στην ελληνική λίστα Forbes 30 under 30 για το 2024.

Δημιουργήθηκε από 4 παθιασμένους 20χρονους με τελικό στόχο τη βελτίωση της φιλανθρωπίας παγκοσμίως (Αντώνης Πολίτης, Παναγιώτης Κοκμοτός, Αλέξανδρος Καραγιάννης, Πάρης Σεργιάννης).

Δωρεά και Μεταμόσχευση Συμπαγών Οργάνων στην Ελλάδα

Αξιολόγηση Οργάνων προς Δωρεά. «Είναι Όλα τα Μοσχεύματα Κατάλληλα;»

Οι μεταμοσχεύσεις συμπαγών οργάνων θεωρούνται στις μέρες μας ως η μόνη έγκυρη λύση για τη θεραπεία πολλών χρόνιων παθήσεων και συγκεκριμένα για τη θεραπεία της οργανικής ανεπάρκειας. Οι μεταμοσχεύσεις πλέον θεωρούνται ως μια υπηρεσία

υγείας που εμπίπτει στα Βασικά Επίπεδα Βοήθειας σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας (ΠΟΥ). Για να προχωρήσουμε σε αυτό το ιατρικό θαύμα, δηλαδή στη μεταμόσχευση, βασική προϋπόθεση είναι να υπάρχει η δωρεά. Ο θεσμός της Δωρεάς οργάνων αποτελεί την κορυφαία πράξη ανθρωπιάς, αλληλεγγύης και αποτελεί την ύψιστη μορφή εθελοντικής προσφοράς και αλtruισμού.

Η διενέργεια μιας μεταμόσχευσης εξακολουθεί να αποτελεί σήμερα μια από τις πιο πολυσύνθετες διαδικασίες στην υγειονομική περίθαλψη, όχι τόσο λόγω των τεχνικών δυσκολιών αλλά λόγω των πολυφασικών και πολυπαράγοντικών διαδικασιών που προηγούνται. Απαιτεί ένα υψηλό επίπεδο πολυπλοκότητας και συνεργασίας γιατί ο κάθε συμμετέχων εκτελεί συγκεκριμένες εργασίες και πρέπει να διασφαλίσει την κατάλληλη απόδοση σε ένα σύντομο χρονικό πλαίσιο για να προχωρήσει με επιτυχία με ασφάλεια η μεταμόσχευση.

Παγκοσμίως πραγματοποιούνται περισσότερες από 172.000 μεταμοσχεύσεις συμπαγών οργάνων από περισσότερους από 45.000 δότες ανά την υφήλιο. Στην Ελλάδα το 2024 είχαμε 111 περιστατικά δωρεάς συμπαγών οργάνων και ιστών, με ποσοστό δωρεάς να αγγίζει τους 10,8 δότες ανά εκατομμύριο πληθυσμού. Παρ' όλα αυτά κατέχουμε ακόμα μια από τις χαμηλότερες θέσεις στην δωρεά οργάνων παγκοσμίως καθώς οι λόγοι είναι ποικίλοι και διάφοροι όπως η έλλειψη κλινών στις διάφορες ΜΕΘ, δομικές και οργανωτικές ελλείψεις αλλά κυρίως το χαμηλό ποσοστό εντοπισμού δωτών στις ΜΕΘ.

Το χάσμα μεταξύ της ανάγκης και της διαθεσιμότητας οργάνων για μεταμόσχευση είναι ένα παγκόσμιο πρόβλημα. Γνωρίζουμε ότι η ανάγκη για μεταμόσχευση εξακολουθεί να είναι πολύ μεγαλύτερη από τη διαθεσιμότητα των οργάνων με χιλιάδες ασθενείς να αγωνιούν και να περιμένουν στην λίστα αναμονής. Τα τελευταία χρόνια όλες οι χώρες παγκοσμίως έχουν επενδύσει στη προώθηση και υποστήριξη της δωρεάς οργάνων και της μεταμόσχευσης και έχουν επιτύχει υψηλά ποσοστά δωρεάς οργάνων όχι μόνον στην Ευρώπη αλλά και σε όλον τον κόσμο. Έχουν τεθεί σε εφαρμογή σχέδια και στρατηγικές όπως η μεταμόσχευση από ζώντα δότη, η χρησιμοποίηση της τεχνικής της μεταμόσχευσης ενός τμήματος οργάνου (για παράδειγμα το ήπαρ μπορεί να διαιρεθεί σε δύο μέρη που μπορούν να μεταμοσχευτούν σε δύο διαφορετικούς ασθενείς συνήθως σε έναν ενήλικα και ένα παιδί, γνωστή και ως τεχνική split liver) αλλά κυρίως με τη χρήση των δωτών από κυκλοφορικό θάνατο και τέλος με την χρήση των λεγόμενων οριακών δωτών.

Πρέπει να γνωρίζουμε ότι για να γίνει η μεταμόσχευση είναι να μην σημαντικό να βρεθεί πρώτα από όλα ο δότης αλλά είναι εξίσου σημαντικό να βρεθεί ένας καλός δότης. Και αυτό γίνεται μέσω της διαδικασίας αξιολόγησης του δότη.

Η αξιολόγηση του δότη είναι μια εξαιρετικά σημαντική διαδικασία γιατί οφείλουμε να σεβαστού-

με και να προστατέψουμε τον δότη δείχνοντας σεβασμό στη σύνθεση του σώματος και σεβασμό στο οικογενειακό πένθος. Και οφείλουμε να σεβαστούμε την προστασία του λήπτη γιατί υπάρχει πάντα ένας κίνδυνος μετάδοσης κάποιας νόσου.

Η διαδικασία αξιολόγησης μπορεί να αφορά όλον τον οργανισμό αλλά και κάθε όργανο ξεχωριστά. Υπάρχουν για παράδειγμα αντενδείξεις που αφορούν όλα τα όργανα όπως επίσης υπάρχουν και αντενδείξεις που αφορούν μόνο κάποια συγκεκριμένα όργανα. Η αξιολόγηση είναι μια διαδικασία που πραγματοποιείται σε πολλά στάδια. Μπορεί να γίνει πριν από τη λήψη, κατά τη διάρκεια της λήψης ή ακόμα και κατά τη διάρκεια της μεταμόσχευσης.

Υπάρχουν όμως περιορισμοί και κρίσιμα ζητήματα στη διαδικασία αξιολόγησης όπως ότι πρέπει να γίνει σε εξαιρετικά περιορισμένο χρόνο, πολλές φορές έχουμε ελάχιστες διαθέσιμες πληροφορίες και τέλος υπάρχει ένας αναπόφευκτα «τυπικός» κίνδυνος μετάδοσης νοσημάτων.

Για όλους αυτούς τους προαναφερθέντες λόγους αυτό που ίσχυε στο παρελθόν είναι ότι η δωρεά θεωρούνταν μια διαδικασία δύσκολη, άκαμπτη και πολύπλοκη. Αυτό όμως που διαπιστώσαμε με την πάροδο των χρόνων είναι ότι τελικά η διαδικασία της δωρεάς μπορεί και πρέπει να μεταμορφωθεί σε μια ευέλικτη, λιγότερο σχηματική και άξια διαδικασία.

Με την αξιολόγηση ο απτότερος σκοπός είναι να ελαχιστοποιήσουμε τον κίνδυνο μετάδοσης ασθενειών από τον δότη στον λήπτη/λήπτες. Πρέπει να είναι σαφές ότι η έννοια μηδενικός κίνδυνος δεν μπορεί να υπάρξει κυρίως γιατί στις επείγουσες συνθήκες υπό τις οποίες λαμβάνει χώρα η διαδικασία λήψης και μεταμόσχευσης δεν είναι δυνατόν να εκμηδενιστεί ο κίνδυνος. Η αξιολόγηση της ακαταλληλότητας του δότη είναι μια διαδικασία που στοχεύει στη συλλογή όσο το δυνατόν περισσότερων πληροφοριών όχι για να αποκλείσει αλλά για να προσδιορίσει εάν υπάρχουν ασθενείς που μπορούν να μεταδοθούν από τον δότη στον λήπτη και να αξιολογήσει τον ενδεχόμενο κίνδυνο μετάδοσης με βάση επισημονικά δεδομένα. Ως «μεταδοτικές» ασθένειες θεωρούνται εκείνες για τις οποίες τα διαθέσιμα επιστημονικά στοιχεία δείχνουν ότι ο κίνδυνος μετάδοσης δεν είναι ούτε «πιθανός» ούτε «πιθανολογούμενος» αλλά «πραγματικός». Να θυμόμαστε ότι όσο πιο πολύ απορρίπτουμε τόσο πιο πολύ προστατεύουμε τον λήπτη ενώ από την άλλη όσο πιο πολύ αποδεχόμαστε μπορεί μεν να αυξάνουμε τον κίνδυνο μετάδοσης στον λήπτη αλλά έτσι σώζονται περισσότερες ζωές, γνωρίζοντας ότι ο μεγαλύτερος κίνδυνος που διατρέχει ένας ασθενής που βρίσκεται στη λίστα αναμονής για μεταμόσχευση είναι το να μην μεταμοσχευθεί.

Έτσι είναι σημαντικό να ξέρουμε το ιστορικό του ασθενούς, τις όποιες συνθήκες είχε, αν είχε για παράδειγμα κάνει χρήση ουσιών, η αν είχε κάνει ταξίδια σε χώρες στις οποίες κάποιες λοιμώξεις είναι ενδημικές. Οι συνθήκες ζωής, η εθνικότητα, η χώρα προέλευσης και το ιστορικό ταξιδιών πρέπει να λαμβάνονται υπόψη για τον αυξημένο κίνδυνο μετάδοσης λοιμωδών νοσημάτων. Για παράδειγμα κάποιες συστηματικές νόσοι που σχετίζονται με άλλα όργανα μπορεί να επηρεάσουν την ποιότητα και τη λειτουργία του ήπατος ή μπορεί να αποτελούν ένδειξη μη διαγνωσθείσας ηπατικής νόσου (π.χ. διαβήτης, μεταβολικό σύνδρομο, παχυσαρκία, μη αλκοολική λιπώδης ηπατική νόσος, ελκώδης κολίτιδα, πρωτοπαθής σκληρυντική χολαγγειίτιδα). Θα πρέπει να γίνουν διάφορες εξετάσεις, ένας εκτενής ιολογικός έλεγχος, καθώς και θα ζητηθούν ειδικές εξετάσεις όπως μια βιοψία ήπατος ή μια στεφανιογραφία. Όλες αυτές οι πληροφορίες θα μας βοηθήσουν να προσδιορίσουμε και να δούμε εάν ο δότης είναι κατάλληλος ή ακατάλλη-

λος και να χαρακτηρίσουμε το επίπεδο κινδύνου μετάδοσης νόσου από τον δότη σε τον λήπτη.

Γνωρίζουμε ότι υπάρχουν κάποιες σαφείς αντενδείξεις όπως η σήψη ή μια μη ελεγχόμενη λοίμωξη, η πολυοργανική λειτουργική ανεπάρκεια, οι ενεργοί κακοήθεις όγκοι, μεταδοτικές σπογγόμορφες εγκεφαλοπάθειες, η Οξεία ηπατίτιδα ή η προχωρημένη χρόνια ηπατική νόσος, η λοίμωξη σχετιζόμενη με HIV και λοίμωξη από ανθρώπινο Τ-λεμφοτρόπο ιό τύπου 1 (Human T Cell Lymphotropic Virus type1, HTLV-1), κάποιες μεταβολικές νόσοι που μπορεί να βλάψουν το λήπτη και δεν είναι θεραπεύσιμες (όπως η αιμοφιλία Α και Β, συγγενείς νόσοι του μεταβολισμού, όπως η οξαλουρία και η τυροσιναιμία) καθώς και άτομα που έλαβαν θεραπεία με ορμόνες που ελήφθησαν από πτωματικούς αδένες της υπόφυσης.

Τι άλλο γνωρίζουμε επίσης; Γνωρίζουμε ότι οι δότες έχουν αλλεξία, ηλικιακά αλλά και ποιοτικά. Ο μέσος όρος ηλικίας έχει αυξηθεί. Το ποσοστό των δωτών με συνορότητα είναι πολύ υψηλό. Και αυτό είναι κάτι το οποίο είναι γνωστό σε όλον τον κόσμο. Γιατί οι δότες αλλάζουν και δεν είναι πλέον αυτοί που είχαμε συνηθίσει. Είναι πιο ηλικιωμένοι και παχυσάρκοι, και αυτό αντικατοπτρίζεται τον δικό τρόπο ζωής.

Έτσι έχουμε διάφορες κατηγορίες δωτών. Έχουμε του ιδανικούς δότες (Standard risk donors or standard criteria donors), τους δότες "προχωρημένης ηλικίας" (Old donors), τους δότες "υψηλού κινδύνου" (High risk donors) (Non-standard risk donors or increased risk donors και τέλος τους δότες "διευρυμένων κριτηρίων" (ECD) ή "Οριακούς δότες" (Expanded criteria donors). Υψηλού κινδύνου θεωρούνται οι δότες των οποίων τα χαρακτηριστικά ή η συμπεριφορά αυξάνει την πιθανότητα μετάδοσης μιας λοίμωξης, όπως για παράδειγμα οι χρήστες ενδοφλεβίων ουσιών, οι δότες HIV+ ή θετικοί στην ηπατίτιδα Β ή C.

Μελέτες των τελευταίων ετών μας δείχνουν ότι η ηλικία πλέον δεν πρέπει να θεωρείται ως απόλυτη αντένδειξη. Πρέπει όμως στην περίπτωση αποδοχής μοσχεύματος από μεγαλύτερης ηλικίας δότη να αποφεύγεται η συνύπαρξη και άλλων παραγόντων κινδύνου που σχετίζονται με τον δότη ή τον λήπτη.

Επίσης, λοιμώξεις από ιούς όπως για παράδειγμα της ηπατίτιδας Β και C δεν θα πρέπει να θεωρούνται ως απόλυτη αντένδειξη. Συγκεκριμένα, υπάρχουν συστάσεις σύμφωνα με τις οποίες όργανα από δότες HCV+ με ιικό φορτίο μπορούν να μεταμοσχευτούν υπό τις εξής συνθήκες: μόνο σε λήπτες HCV+, σε λήπτες με μια κατά τα άλλα απειλητική για τη ζωή κατάσταση, καθώς η μετάδοση του HCV είναι πολύ πιθανή, ή σε λήπτες που λαμβάνουν προληπτική/μετά έκθεσης θεραπεία στο πλαίσιο εγκεκριμένου πρωτοκόλλου μελέτης. Στην περίπτωση δωτών HCV+ αλλά με αρνητικό ιοικό φορτίο είναι σχετικά άπιθानа να συμβεί μετάδοση.

Με την εξαιρετικά αποτελεσματική θεραπεία των νέων ανιικών φαρμάκων (DAA) είναι εύκολο να φανταστεί κανείς μια εποχή όπου το HCV σε δότες θα προσεγγίζεται με τρόπο παρόμοιο με αυτό του δότη με θετικές καλλιέργειες αίματος. Αυτό θα είναι ακόμα πιο εύκολο με τα νέα πανγενετοπικά φάρμακα. Μπορεί να υπάρχει αυξημένος κίνδυνος μετάδοσης λοίμωξης από δότη, αλλά με ασφαλή αποτελεσματική θεραπεία, αυτός ο κίνδυνος θα μπορούσε να μετριαστεί αποτελεσματικά και να επεκταθεί περαιτέρω η ομάδα δωρητών. Ωστόσο, αυτή η προσέγγιση απαιτεί περαιτέρω δεδομένα προτού γίνουν τέτοιες συστάσεις.

Είναι σημαντικό ότι τέτοια μοσχεύματα μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε λήπτες που είναι πρόθυμοι να αποδεχθούν τον κίνδυνο μετά από ενημερωμένη συγκατάθεση και συμμόρφωση με την παρακολούθηση με έλεγχο HCV-NAT και HCV-θεραπεία εάν εμφανιστεί μόλυνση.

Ακόμα, όργανα από δότες με ηπατίτιδα Β μπορούν να χρησιμοποιηθούν αλλά προσεκτικά σε ενήλικες υποψήφιους για μεταμόσχευση υπό συγκεκριμένες συνθήκες και έχοντας αποκλείσει ιστολογικά σημαντική ηπατική νόσο και συνιστάται αόριστη προφύλαξη με entecavir ή tenofovir για όλους τους λήπτες. Είναι σημαντικό να γίνεται εξατομικευμένη αξιολόγηση του κινδύνου και των οφελών και με κατάλληλη συναίνεση του ασθενούς.

Τέλος, όσον αφορά δότες με πολυανθεκτικές βακτηριακές λοιμώξεις γνωρίζουμε ότι η συνεχώς αυξανόμενη αντοχή των μικροβίων στα αντιβιοτικά, έχει οδηγήσει σε πολυανθεκτικές βακτηριακές λοιμώξεις, στα νοσοκομεία, σε πολλά μέρη του κόσμου. Είναι πλέον γεγονός, ότι τα πολυανθεκτικά και τα παν-ανθεκτικά (extensively drug resistant & pan-drug resistant) μικρόβια εξακολουθούν να αποτελούν μία μεγάλη πρόκληση για την δωρεά οργάνων και των μεταμοσχεύσεων. Οι διάφορες μελέτες και οι κατευθυντήριες οδηγίες των λοιμωξιολόγων συνιστούν ότι σε περίπτωση βακτηριακής MDR, δεν θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η μεταμόσχευση οποιουδήποτε οργάνου, επειδή τα αποτελέσματα σε τέτοιες περιπτώσεις είναι ακόμη άγνωστα.

Όμως, ο αποικισμός από βακτήρια MDR δεν πρέπει να θεωρείται ως απόλυτη αντένδειξη. Η πολύ περιορισμένη διαθέσιμη εμπειρία υποδηλώνει ότι, σε σαφώς καθορισμένες συνθήκες, όργανα από δότες που είναι CRE- ή CRAB-θετικοί, σε αναπνευστικές εκκρίσεις ή σε πρωκτικά επιχρίσματα, μπορούν να αξιολογηθούν για μεταμόσχευση.

Σε αυτό το πλαίσιο, πρέπει να αναφερθεί ότι φαίνεται να συνेत να μην πραγματοποιείται μεταμόσχευση πνεύμονα εάν οι πνεύμονες είναι αποικισμένοι. Ομοίως, εάν ο δότης έχει θετική καλλιέργεια ούρων για CRE ή CRAB, η μεταμόσχευση νεφρών θα πρέπει να αποφεύγεται. Ωστόσο, φαίνεται ότι η μεταμόσχευση όλων των άλλων οργάνων θα μπορούσε να επιτραπεί. Σε κάθε περίπτωση, συνιστάται έντονα πριν από την απόρριψη του πιθανού δότη να γίνεται διαβούλευση με ειδικό λοιμωξιολόγο με εμπειρία σε μεταμοσχεύσεις και η στενή παρακολούθηση του λήπτη είναι υποχρεωτική μετά από κάθε μεταμόσχευση.

Ένα άλλο θέμα είναι και ο τομέας των νεοπλασιών. Μέχρι πριν από μερικά χρόνια οι νεοπλασίες αποτελούσαν απόλυτη αντένδειξη στη δωρεά οργάνων. Όμως σύμφωνα με πρόσφατες μελέτες και σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Μεταμόσχευσης Οργάνων κάποιες νεοπλασίες δεν αποτελούν πλέον αντένδειξη στη δωρεά.

Έτσι, συμπερασματικά μπορούμε να πούμε ότι όλοι οι πιθανοί δωρητές πρέπει να αξιολογούνται. Τα κριτήρια αποδοχής και απόρριψης στη δωρεά οργάνων έχουν αλλάξει επειδή οι δότες έχουν αλλάξει και ως εκ τούτου οφείλουμε να προσαρμόσουμε στους σημερινούς ρυθμούς. Το αυξανόμενο χάσμα μεταξύ προσφοράς και ζήτησης για μεταμόσχευση καθιστά απαραίτητη την αξιολόγηση οργάνων από δότες με διευρυμένα κριτήρια. Στη δωρεά οργάνων εξακολουθούν να υπάρχουν απόλυτες και σχετικές αντενδείξεις, οι απόλυτες αντενδείξεις είναι: HIV+, HTLV+, κακοήθειες, βακτηριακή ή ιογενής σήψη χωρίς θεραπεία, χρόνιες ηπατικές παθήσεις. Η ηλικία, η ηπατική στεάτωση και οι ελεγχόμενες λοιμώξεις αποτελούν σχετικές αντενδείξεις. Η τελική απόφαση για το εάν ένας δότης είναι κατάλληλος ή όχι πρέπει να λαμβάνεται μετά από επαρκή αξιολόγηση του ιστορικού, με διεπιστημονικό τρόπο, με συμμετοχή εξειδικευμένων και πάντα με διαβούλευση με τις ομάδες μεταμοσχεύσεων.

Ιωάννης Πετρίδης MD, MSc, PhD,
Γαστρεντερολόγος – Ηπατολόγος, Transplant Hepatologist
Τοπικός Συντονιστής Δωρεάς και Μεταμοσχεύσεων
Γ.Ν.Α. ΚΑΤ,
τ. Συντονιστής Διευθυντής Γαστρεντερολογικής
Κλινικής και Μονάδας Μεταμοσχεύσεων Ήπατος
Νοσοκομείο ISMETT-UPMC Palermo Ιταλίας

Δεδομένα Δωρεάς στο Νοσοκομείο Σωτηρία

Η δωρεά οργάνων είναι η εθελοντική προσφορά οργάνων ή ιστών από έναν άνθρωπο, για να σωθούν ή να βελτιωθούν ζωές άλλων ανθρώπων. Είναι μια πράξη ανιδιοτέλειας και ανθρωπιάς καθώς δίνει δεύτερη ευκαιρία σε ασθενείς που τη χρειάζονται. Στην Ελλάδα η ανάγκη για μοσχεύματα παραμένει αυξημένη και επιτακτική λόγω του πλήθους των ασθενών σε λίστες αναμονής. Ενδεικτικά στο Εθνικό μητρώο υποψηφίων ληπτών νεφρικού μοσχεύματος είναι ενταγμένοι 1207 ασθενείς που περιμένουν μόσχευμα, 37 ασθενείς καρδιά, 38 ήπαρ, 11 πνεύμονες και πάνω από 100 κερατοειδείς. Το Σωτηρία λόγω υψηλής δυναμικής σε κλίνες ΜΕΘ επιτρέπει τη νοσηλεία ασθενών με καταστροφική εγκεφαλική βλάβη, κάτι που το καθιστά πρότυπο νοσοκομείο ευαισθητοποίησης. Το 2025 το νοσοκομείο μας σημείωσε ιστορική επίδοση με 20 δότες καταγράφοντας έτσι ρεκόρ, αναδεικνύοντας το καθοριστικό ρόλο του νοσοκομείου στη δωρεά οργάνων. Η πορεία είναι ανοδική καθώς το 2024 είχε 14 δότες, το 2023 6 δότες, ενώ το 2022 μόλις 4. Αξίζει να σημειωθεί ότι κατά την περίοδο 4/22 έως 10/25 πάνω από 100 όργανα δόθηκαν σε συνανθρώπους μας αποδεικνύοντας έτσι την ουσιαστική μας παρουσία στον τομέα των μεταμοσχεύσεων. Το ταξίδι αυτό προς την πρόοδο, απαιτεί συνεργασίες μεταξύ των τμημάτων, εκπαίδευση των επαγγελματιών υγείας, ημερίδες δράσης και εφαρμογή νέων πρωτοκόλλων διαχείρισης δωτών. Το νοσοκομείο πρωτοπορεί εφαρμόζοντας για πρώτη φορά πρωτόκολλο διαχείρισης δωτών, μια σημαντική πρωτοβουλία σταθμός που αναβαθμίζει τη διαδικασία διαχείρισης των δωτών. Τέλος, ο θεσμός του Τοπικού Συντονιστή Μεταμοσχεύσεων οδήγησε σε σημαντική αύξηση των δωτών καθώς αναλαμβάνει τον εντοπισμό του δυνητικού δότη, αποφορτίζει τη ΜΕΘ και πραγματοποιεί όλο το συστημικό έργο με την καθοδήγηση του Ελληνικού Οργανισμού Μεταμοσχεύσεων. Συμπερασματικά, θα λέγαμε ότι η δωρεά οργάνων είναι ευθύνη όλων μας.

Παπαζόγλου Αφροδίτη
Τοπική Συντονίστρια Μεταμοσχεύσεων
Γ.Ν.Α. ΓΕΝΝΗΜΑΤΑΣ
Γ.Ν.Ν.Θ.Α ΣΩΤΗΡΙΑ

Η Υποστήριξη του Δυνητικού Δότη

Καθώς η ζήτηση είναι κατά πολύ μεγαλύτερη της διαθεσιμότητας οργάνων και ιστών προς μεταμόσχευση, καθίσταται υψίστης σημασίας η κατάλληλη παρακολούθηση και υποστήριξη κάθε ασθενούς με καταστροφική εγκεφαλική βλάβη που πληροί τα κριτήρια του εγκεφαλικού θανάτου και είναι δυνητικός δότης, προκειμένου να εξασφαλιστεί ο μέγιστος αριθμός και η βέλτιστη λειτουργία των οργάνων που θα αξιοποιηθούν προς μεταμόσχευση, εφόσον ληφθεί συγκατάθεση.

Η υποστήριξη αυτή κρίνεται σκόπιμο να γίνεται στον χώρο της Μονάδας Εντατικής Θεραπείας, καθώς ο εγκεφαλικός θάνατος συνοδεύεται από μια πληθώρα παθοφυσιολογικών μεταβολών που επηρεάζουν ποικιλοτρόπως τις οργανικές λειτουργίες του θανάτου. Οι συχνότερες διαταραχές που παρατηρούνται είναι η υποθερμία από δυσλειτουργία του υποθάλαμου και απώλεια της δυνατότητας θερμορρύθμισης, διαταραχές από το κυκλοφορικό σύστημα όπως υπόταση, πνευμονικό οίδημα και αρρυθμίες που οφείλονται σε δυσλειτουργία του μυοκαρδίου, διαταραχή του ενδοαγγειακού όγκου και αγγειοσπαστική. Συχνός είναι επίσης ο άποιος διαβήτης που οφείλεται σε διαταραχή της λειτουργίας της υπόφυσης και συνοδεύεται από ηλεκτρολυτικές διαταραχές, αλλά και η διαταραχή του μηχανισμού πήξης του αίματος.

Πυλώνα υποστήριξης των δυνητικών δωτών αποτελεί η υποστήριξη του κυκλοφορικού συστήματος, με την αποκατάσταση του ενδοαγγειακού όγκου με ισορροπημένα κρυσταλλοειδή διαλύματα, αποφεύγοντας τον φυσιολογικό ορό λόγω του κινδύνου πρόκλησης υπερνατριαιμίας, η οποία είναι ιδιαίτερα βλαπτική για τα ηπατικά μοσχεύματα. Η αντιμετώπιση της υπότασης, μετά την αποκατάσταση του ενδοαγγειακού όγκου, συνιστάται να γίνεται με αγγειοσυσπαστικά διαλύματα στις χαμηλότερες δυνατές δόσεις και για τον σκοπό αυτό προτείνεται ο συνδυασμός νορεπινεφρίνης και βαζοπρεσίνης, ή και η προσθήκη ινóτροπων φαρμάκων επί καρδιακής δυσλειτουργίας.

Για την υποστήριξη του αναπνευστικού επιβάλλεται η εφαρμογή προστατευτικού μηχανικού αερισμού, ενώ εξίσου σημαντική είναι η προστασία των κερατοειδών με επαρκή ενυδάτωση και διατήρηση κλειστών των οφθαλμών, καθώς και η εφαρμογή αυστηρών μέτρων υγιεινής για την αποφυγή λοιμώξεων.

Η βέλτιστη φροντίδα προϋποθέτει μια συνεργατική προσπάθεια των επαγγελματιών υγείας και γίνεται με υψηλό αίσθημα ευθύνης προς τον θανάτο και την οικογένειά του, αλλά και προς τον μελλοντικό λήπτη.

Μαγδαληνή Κυριακοπούλου, Εντατικολόγος,
Διευθύντρια ΕΣΥ, ΜΕΘ/ΠΠ, ΝΝΘΑ "Η Σωτηρία"

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΝΕΥΜΟΝΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
HELLENIC THORACIC SOCIETY

Ευχαριστούμε ιδιαίτερα

την Ελληνική Πνευμονολογική Εταιρεία
Χάριν της ευγενικής της χορηγίας εκδόθηκε
η έντυπη μορφή του τρέχοντος τεύχους.

Επισκεφθείτε

το νέο Site του Συλλόγου μας

<http://www.sylfilon.gr>

- ⇒ Ενημερωθείτε για τους σκοπούς του.
- ⇒ Δείτε τις Ανακοινώσεις και τα Νέα του.
- ⇒ Συμμετέχετε στις δραστηριότητές του.
- ⇒ Διαβάστε όλα τα φύλλα της εφημερίδας
"Επί κοινωνία εν τύπω".
- ⇒ Μελετήστε το καταστατικό του.
- ⇒ Επικοινωνήστε μαζί μας.

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΦΙΛΩΝ ΠΕΡΙΘΑΛΠΟΜΕΝΩΝ
ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ «Η ΣΩΤΗΡΙΑ»

Εγγραφή στο Newsletter | Επικοινωνία

Αναζήτηση...

Αναζήτηση

Τα νέα μας Ταυτότητα Το έργο μας Εκδηλώσεις Στήριξέ μας

"A dieu vas!" Αυτό ευχόμαστε με όλη μας την καρδιά, κάθε φορά που φεύγουν από τη Λέσχη μας οι δανειστικές βιβλιοθήκες για τους προορισμούς τους!

Στο καλό, στην ευχή του Θεού, καλοτάξιδες, να πιάσουν τόπο, να εμπνεύσουν αγάπη για το διάβασμα! Σεπτέμβριος 2025: 10 νέες Δανειστικές Βιβλιοθήκες, έφτασαν σε Αιτωλοακαρνανία, Κυκλάδες, Χαλκιδική, Καρδίτσα, Τρίκαλα, Έβρο, Ξάνθη, Πέλλα! Στόχος, να βάλουν ένα λιθαράκι στη γνώση, να φέρουν όλους πιο κοντά στο ποιοτικό βιβλίο.

Παραλήπτες:

Σχολική Μονάδα Ανάφης, Δημοτικό Σχολείο Δοκιμίου Αιτωλοακαρνανίας, 1ο Δημοτικό Σχολείο Φαρκαδόνας Τρικάλων: Χορηγία ΚΡΜΓ, Δημοτικό Σχολείο και Γυμνάσιο Παλαιοχωρίου Χαλκιδικής: Χορηγία Ελληνικός Χρυσός, Δημοτικό Σχολείο Κοσκινά & Μαραθέας, Καρδίτσας: Οικονομική υποστήριξη Υπουργείου Πολιτισμού, Δημοτικό Σχολείο Μεγάλου Δερείου-Έβρου: Δωρεά Ευτυχίας Ταπίνη, 10ο Δημοτικό Σχολείο Ξάνθης, Δωρεά Φανής Χατζηγιαννάκη, Πολιτιστικός Σύλλογος "Ιων Δραγούμης", Ίδα-Πέλλας: από Κοινωνική Λοταρία Λέσχης 2025

Βιβλιοαριστουργήματα!

Επιλεγμένα βιβλία, μαζί με έπιπλο βιβλιοθήκης, εμπνευστικές οδηγίες για την πρακτικότητα της δανειστικής βιβλιοθήκης, υλικό λειτουργίας, αναμνηστικές πινακίδες χορηγίας, διακοσμημένα θέματα, καλλιτεχνικοί σελοδοδεϊκές, ζωγραφιστά γράμματα... έφτασαν στα χέρια των 10.

Σελίδες υπέροχης γραφής από τον πλούτο ελληνικής και ξένης λογοτεχνίας. Για έμπνευση, ψυχαγωγία, καλλιέργεια, φαντασία, ζήλο για μάθηση...

Πάμε για τις 1.000! 936 Δανειστικές Βιβλιοθήκες μέχρι σήμερα! Με εμπειρία, αφοσίωση και πολύτιμους υποστηρικτές. Αφιερωμένες μία προς μία, στους αυριανούς πολίτες του κόσμου. Τα παιδιά και τους νέους μας, Προορισμός μας... Ο προορισμός του ποιοτικού βιβλίου σε κάθε γωνιά της Ελλάδας και όπου αλλού μάς ζητηθεί.

Έναρξη λειτουργίας Γηριατρικού Ιατρείου στο Νοσοκομείο «Η Σωτηρία»

Γηριατρικό Ιατρείο
Νοσοκομείο «Σωτηρία»

ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ
ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ ΘΩΡΑΚΟΣ ΑΘΗΝΩΝ
Η ΣΩΤΗΡΙΑ

Γηριατρός - Φυσιάτρος - Ψυχίατρος - Διατροφολόγος - Φυσιοθεραπευτής - Εργοθεραπευτής

Κάθε Τετάρτη 09:00 - 14:00

Ραντεβού: Τηλ. 1566 ή finddoctors.gov.gr

Το Νοσοκομείο «Η Σωτηρία» ενισχύει τις παρεχόμενες υπηρεσίες υγείας με τη λειτουργία Γηριατρικού Ιατρείου, ανταποκρινόμενο στις αυξανόμενες ανάγκες του γηράσκοντος πληθυσμού και στις σύγχρονες απαιτήσεις της ολιστικής φροντί-

δας των ατόμων μεγαλύτερης ηλικίας.

Η Γηριατρική αποτελεί ιατρικό πεδίο που εστιάζει όχι μόνο στη διάγνωση και θεραπεία νοσημάτων, αλλά κυρίως στη συνολική και σφαιρική αξιολόγηση του ηλικιωμένου ατόμου. Λαμβάνει υπόψη τη λειτουργικότητα, τη γνωσιακή κατάσταση, τη θρέψη, την κινητικότητα, την πολυφαρμακία, καθώς και τους ψυχοκοινωνικούς παράγοντες που επηρεάζουν την υγεία και την ποιότητα ζωής. Στόχος του Γηριατρικού Ιατρείου είναι η πρόληψη της έκπτωσης, η διατήρηση της αυτονομίας και λειτουργικότητας και η εξατομικευμένη, ανθρωποκεντρική φροντίδα.

Το Γηριατρικό Ιατρείο λειτουργεί κάθε Τετάρτη, 09:00-14:00 στο τμήμα εξωτερικών ιατρείων του νοσοκομείου μας και τα ραντεβού πραγματοποιούνται κατόπιν προγραμματισμού μέσω της Νέας Γραμμής για την Υγεία (1566) ή ηλεκτρονικά μέσω της πλατφόρμας Finddoctors.gov.gr.

Στο ιατρείο εφαρμόζεται ολοκληρωμένη γηριατρική εκτίμηση και λειτουργεί διεπιστημονική ομάδα συνεργασίας, με συντονισμό από γηρίατρο με κλινική εμπειρία στη φροντίδα ηλικιωμένων ασθενών και ιδιαίτερη ενασχόληση με την πολυνοσηρότητα και την επιπάθεια, σε συνεργασία με

φυσίατρο, ψυχίατρο, διατροφολόγο, φυσικοθεραπευτή, εργοθεραπευτή, καθώς και άλλες ειδικότητες ανάλογα με τις ανάγκες του κάθε ασθενούς. Η στενή συνεργασία μεταξύ των επαγγελματιών υγείας επιτρέπει την ολοκληρωμένη και εξατομικευμένη αντιμετώπιση σύνθετων και πολυπαραγοντικών προβλημάτων υγείας.

Η λειτουργία του Γηριατρικού Ιατρείου στο «Σωτηρία» αποτελεί μία από τις πρώτες οργανωμένες προσπάθειες παροχής στοχευμένων υπηρεσιών υγείας σε άτομα μεγαλύτερης ηλικίας στη χώρα μας, σε ένα πλαίσιο όπου η Γηριατρική δεν έχει ακόμη καθιερωθεί ως διακριτή και αναπτυγμένη ειδικότητα. Παράλληλα, το ιατρείο φιλοδοξεί να αποτελέσει χώρο εκπαίδευσης και ευαισθητοποίησης των επαγγελματιών υγείας στις βασικές αρχές της γηριατρικής φροντίδας. Πρόκειται για μια σημαντική πρωτοβουλία που στοχεύει στην αναβάθμιση της φροντίδας των ηλικιωμένων και στη διαμόρφωση ενός σύγχρονου μοντέλου υγείας, προσαρμοσμένου στις πραγματικές ανάγκες των ατόμων μεγαλύτερης ηλικίας.

Μαρία Ταμπάκη, MD MSc
Ιατρός Παθολόγος
Μετεκπαιδευθείσα στην Γηριατρική